
Op weg naar een Europa waar iedereen zich veilig thuis voelt!

Verkiezingsprogramma voor het Europees Parlement 2024 – 2029

Waar staat 50PLUS voor in de Europese Unie:

- De positie van 50PLUSSERS in de EU versterken.
- Een invloedrijke Eurocommissaris voor vergrijzingsbeleid.
- Meer geld voor het fabriceren van medicijnen in Europa.
- Meer steden moeten leeftijdsvriendelijk worden.
- Strengere controle buitengrenzen om migratie te beperken
- Vluchtelingen:
  - In hun regio opvangen
  - Binnen 1 jaar duidelijkheid geven of ze mogen blijven
  - Naar rato verdelen over de lidstaten
- Aanpakken van ongelijkheid van spelregels tussen de lidstaten.
- Afblijven van wat landen zelf kunnen regelen.
- Meer samenwerking op het gebied van veiligheid richting een Europese leger.
- Verbreden samenwerking in BeNeLux verband
- Betere samenwerking op het gebied van duurzaamheid.
- Meer steun voor biologische landbouw i.p.v. intensieve, grootschalige landbouw.
- Meer Europees geld voor onderzoek en innovatie.
- Meer transparantie en invloed m.b.t. Europese besluitvorming.
- Strengere controles op handhaving van regels door Europees OM.
- Schrappen van Straatsburg als vergaderplek voor het Europees Parlement.

Andere onderwerpen

- Meer Europese Unie voor minder geld

- Onderwijs, kennis en innovatie Landbouw en Platteland Cultuur
- EU-wetgeving Uitbreiding EU
- Aanpak van 'lakse' landen

Inhoudsopgave

De visie van 50PLUS op de kerntaken van de EU

- **Buitenlands beleid (veiligheid, defensie, migratie)**
- **Economisch en monetair beleid (interne markt en euro)**
- **Milieubeleid en duurzaamheid**
- **Beschermen van de gezondheid van de burger**

Inleiding

De Europese Unie is er voor de inwoners van de lidstaten. Het Europees Parlement moet hun belangen behartigen. 50PLUS wil zich in dat parlement in het bijzonder inzetten voor de verbetering van de positie van 50PLUSERS. We willen dat de Europese Unie de vergrijzing met meer prioriteit behandelt en werkt aan een samenleving voor alle leeftijden. Niet alleen voor de huidige 50plussers, maar ook in het belang van de 50plussers van de toekomst. Daarin onderscheidt 50PLUS zich van alle andere partijen. 50PLUS is vecht tegen leeftijdsdiscriminatie en is dus voor een EU-strategie voor leeftijdsgelijkheid.

50PLUS wil in de Europese Unie blijven omdat dit goed is voor Nederland. Europese samenwerking heeft Nederland veel opgeleverd. Door de Europese samenwerking kennen we inmiddels de langste periode zonder oorlogen op het grondgebied van de EU sinds de Romeinse tijd. Maar nu wel helaas aan de grens van de EU. 50plussers hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de welvaart in de Europese Unie waarvan veel mensen profiteren. Maar de 50plussers moeten niet het slachtoffer worden van beleid waarbij onvoldoende aandacht is voor hun positie. Zij hebben recht op een veilige en schone leefomgeving, waardevast inkomen (pensioen, AOW), passende huisvesting, goede en betaalbare gezondheidszorg en het recht om een kwaliteitsvol arbeidzaam leven te leiden. (passend werk). Als die zaken in het Europees parlement aan de orde zijn, toetst 50PLUS die op de effecten voor ouderen.

50PLUS is een toekomstgerichte partij. Daarom zet 50PLUS zich ook in het Europees Parlement in voor de belangen van jongeren als het gaat om werk, onderwijs en cultuur. Ook de grote inzet op het gebied van milieu en duurzaamheid is in het belang van de jongeren van nu.

50PLUS erkent de grote voordelen van het vrije verkeer van goederen, diensten, kapitaal en arbeid en personen. Maar de samenwerking binnen de Europese Unie moet niet doorslaan in een voortdurend toenemende invloed van het Europese politieke bestuur op zaken die landen heel goed zelf kunnen regelen. 50PLUS heeft als uitgangspunt dat de lidstaat Nederland zelf bepaalt wat goed is voor Nederland.

Daarom wil 50PLUS dat de Europese Commissie ophoudt zich met allerlei details te bemoeien. Waar nodig worden huidige nutteloze regels geschrapt. Uitgangspunt is 'groter in de grote dingen, kleiner in de kleine dingen'.

In een wereld waarin de grote niet-politieke machtsconcentraties, vervuiling en criminaliteit zich niets van landsgrenzen aantrekken, is een strikt nationaal monetair-, economisch- en veiligheidsbeleid kansloos. Daarom kiest 50PLUS voor een Europese Unie met een praktische en realistische aanpak.

Daarbij gaat het om vier kerntaken:

1. **Buitenlands beleid (veiligheid, defensie, immigratie)**
2. **Economisch en monetair beleid (interne markt en Euro)**
3. **Milieubeleid en Duurzaamheid**
4. **Beschermen van de gezondheid van de burger**

Zaken als pensioenen en spaartegoeden, AOW, sociaal- en arbeidsmarktbeleid, onderwijs en de rechtspraak moeten en kunnen we als Nederland heel goed zelf regelen. Dat wil niet

zeggen dat hiervoor op Europees niveau geen aandacht hoeft te zijn, maar de beslissingen op die terreinen nemen we zelf in Nederland. Dit binnen de kaders van de Europese rechtsstaat.

Het Nederlandse parlement zal daarnaast de Europese verdragen, verordeningen en regels uiterst kritisch bekijken en deze waar nodig volgens de daarvoor geldende procedures proberen aan te passen of tegen te houden. Verder wil 50PLUS dat de inwoners van de EU- landen veel meer informatie en invloed krijgen m.b.t. de besluitvorming binnen de Europese Unie.

Dit gaan we doen

50PLUSSERS vinden als het om Europa gaat thema's als duurzaamheid en milieubeleid, economische groei, veiligheid, bestrijding van criminaliteit en het goed regelen van immigratie belangrijk. Maar de stem van 50plussers wordt in het Europees Parlement nog nauwelijks gehoord, terwijl zij wel de snelst groeiende groep kiezers in Europa zijn. Daarom komt 50PLUS op voor juist hun mening. Als toekomstgerichte partij zet 50PLUS zich ook voluit in voor de toekomst van jongeren.

De vergrijzing is volgens 50PLUS geen probleem, maar een kans. Grote groepen relatief welvarende senioren hebben behoefte aan nieuwe diensten, producten en innovaties om actief te kunnen blijven in de maatschappij en op de arbeidsmarkt. Door het gericht inzetten van kennis, expertise en kapitaal voor dit doel kan in de Europese Unie een nieuwe, bloeiende 'Zilveren Economie' ontstaan.

50PLUS zal overal waar dat nodig is binnen het Europees Parlement pal staan voor het belang van 50plussers, zeker voor diegenen die door hun financiële of maatschappelijke positie extra steun nodig hebben. Europese verordeningen en verdragen zal 50PLUS toetsen op de effecten voor ouderen. De fractie van 50PLUS in het Europees Parlement zoekt samenwerking met, dan wel deelname aan fracties waarvan de programma's het dichtst bij die van 50PLUS staan. Op die manier kan 50PLUS meer invloed uitoefenen dan in een positie als eenling.

- **Buitenlands beleid (veiligheid, defensie, migratie)**

Veiligheid

- Meer coördinatie van nationale veiligheidsdiensten
- Europees actieplan voor bestrijding van gesjoemel met belastingen
- Geen taakuitbreiding voor Europees OM

De Europese Unie is een gebied van open grenzen. Dat geldt met name voor de landen die meedoen aan het Schengenakkoord, waarbij grenscontroles zijn afgeschaft. Dat biedt grote voordelen voor het goederenverkeer en voor reizigers. Nadeel is dat criminelen en anderen met slechte bedoelingen ongehinderd door een deel van de Europese Unie kunnen reizen.

Ook bij de aanpak van de toegenomen stroom van migranten is dit een serieus probleem gebleken. 50PLUS wil dat de grensoverschrijdende samenwerking bij (internationale) criminaliteit wordt geïntensiveerd.

In de afgelopen jaren zijn politieke spanningen toegenomen. Met name de verhouding tussen de landen van de Europese Unie en Rusland zijn verslechterd. Rusland heeft een deel van Oekraïne bezet, oefent druk uit op andere landen en probeert – onder meer via wapenleveranties – goede relaties te ontwikkelen met NAVO-partner Turkije. Daarnaast is er sprake van Russische pogingen om via computertechnieken ('cybercrime') de democratische processen in West-Europa te beïnvloeden. Hierdoor en door de veranderde opstelling van de Verenigde Staten binnen de NAVO moet de Europese Unie meer verantwoordelijkheid nemen voor haar eigen veiligheid. We moeten daarom een Europese defensie strategie bepalen. 50PLUS ziet in dat kader ruimte om tot een Europees leger te komen.

Op het gebied van criminaliteitsbestrijding is er nog altijd geen krachtadig Europees beleid. Misdaad – in welke vorm dan ook – trekt zich niets van landsgrenzen aan. Met name voor de bestrijding van cybercrime is meer geld en gezamenlijke inzet nodig.

50PLUS wil een Europees actieplan voor de bestrijding van belastingfraude, -vlucht en -ontduiking.

Een Europees Openbaar Ministerie (OM) moet zich nadrukkelijk met fraude met Europese subsidies bezig kunnen houden. Maar tegen verdere taakuitbreiding zal 50PLUS zich nadrukkelijk verzetten.

Defensie

- Meer samenwerking op het gebied van veiligheid richting een Europese leger
- EU-defensiesamenwerking moet aanvullend zijn op de NAVO

50PLUS is voorstander van meer samenwerking op defensiegebied. Het Europees Defensiefonds zal door meer samenwerking bij de ontwikkeling en productie van defensiematerieel kostenbesparend kunnen werken. Op basis van eerlijke afspraken biedt dit ook kansen voor het Nederlandse midden- en kleinbedrijf. Naast besparing van kosten leidt dit ook tot het gezamenlijk kunnen opereren met uniforme wapensystemen wat de effectiviteit en snelheid van inzet van militairen uit EU-landen ten goede komt.

De plannen voor de European Peace Facility (EPC) en de Military Planning and Conduct Capability (MPCC) mogen leiden tot één Europees leger.

Datzelfde geldt voor het militair samenwerkingsverband PESCO. Dat bundelt Europese kennis en inzet op het gebied van logistiek, medische capaciteiten, maritieme mijnenbestrijding, cyber en radiocommunicatie.

Nationale parlementen bepalen wie er waar en wanneer aan militaire missies. Europese samenwerking op het gebied van Defensie moet aanvullend zijn op de samenwerking binnen de NAVO.

Migratie

Migratie zorgt door zijn omvang op een aantal gebieden voor problemen in de Nederlandse samenleving. Nederland kan die migratie niet alleen regelen maar is ook afhankelijk van Europese samenwerking in het beheersen van het probleem.

Arbeidsmigranten vormen de grootste groep binnen de groep migranten en zorgen o.a. voor veel concurrentie op de huizenmarkt en druk op de sociale voorzieningen.

Maar vrij verkeer van personen en diensten binnen de EU vormen ook de kernwaarden van de EU. Daarom moet er ook binnen de EU plannen worden ontwikkeld voor minder arbeidsmigratie met beleid waarvan zowel de ontvangende landen als de landen van herkomst kunnen profiteren. Het kan niet zo zijn dat ondernemers het profijt hebben van de arbeidsmigranten maar dat de rest in Nederland de lasten daarvan moet dragen.

Dit wil 50PLUS:

- Zo veel mogelijk opvang van vluchtelingen in hun regio
- Betere beveiliging van de buitengrenzen van de EU o.a. door uitbreiding van de Europese grensbewakingsorganisatie Frontex.
- Vluchtelingen krijgen binnen een jaar te horen of ze mogen blijven.
- De EU neemt jaarlijks een beperkt aantal vluchtelingen op, naar rato verdeeld over de landen van Europa en op basis van de bevolkingsdichtheid.
- Bestrijden van mensensmokkel door strengere straffen.
- Duidelijke voorlichting in landen van herkomst over de beperkte toelatingsmogelijkheden in Europa.

Het beheersbaar maken van migratie is bij uitstek een proces waarbij Europese samenwerking absoluut nodig is. Het nemen van concrete maatregelen verloopt tot nu toe erg moeizaam. Op papier zijn er tal van plannen, maar in de praktijk komt daar weinig van terecht. 50PLUS vindt dat het hoog tijd wordt voor een veel krachtigere Europese aanpak. Dat moet in de eerste plaats leiden tot een forse versterking van het Europese grensbewakingssysteem Frontex. Mensensmokkelaars moeten keihard worden aangepakt.

Uitgangspunt is en blijft dat er binnen de Europese Unie opvang moet zijn voor mensen die vanwege gevaar voor hun leven hun land van herkomst moesten ontvluchten. De lasten daarvan moeten evenredig worden verdeeld. Landen die weinig vluchtelingen willen opvangen, moeten meer bijdragen in de kosten of in de bewaking van de Europese buitengrenzen.

Migranten die naar Europa komen om economische redenen, moeten zo snel mogelijk weer terug naar het land waar ze vandaan komen. Datzelfde geldt voor uitgeprocedeerde asielzoekers. De procedures moeten zo worden aangepast dat in alle lidstaten binnen 1 jaar duidelijk is of een migrant een verblijfstatus kan krijgen. Voor gezinshereniging behoren in alle landen van de EU dezelfde regels te gelden.

De Europese Unie moet met de landen waar de vluchtelingen vandaan komen, verdragen sluiten en hen economische hulp bieden om een nog grotere uitstroom te voorkomen.

Ontwikkelingshulp uit Europese fondsen moet daar veel beter op aansluiten. Het stimuleren van economische zelfstandigheid is de beste hulp. Ontwikkelingshulp in Afrika moet veel meer in samenhang worden gebracht met de wenselijkheid om migratiestromen in te dammen. Daarbij moet vooral worden gekeken naar effecten op lange termijn in plaats van het invullen van allerlei losstaande kort termijnprojecten. 50PLUS wil daarbij een grotere rol voor het bedrijfsleven met de nadruk op het midden- en kleinbedrijf.

Uitgangspunt bij de opvang van vluchtelingen is dat er eerste opvanglocaties komen in de directe omgeving van de landen waar vluchtelingen vandaan komen. Die locaties moeten onder toezicht staan van de VN-organisatie voor vluchtelingen en voldoen aan de vastgelegde eisen voor een humanitaire opvang van vluchtelingen.

- **Economisch en financieel beleid en Euro**

Interne markt

- Beter economisch resultaat door aanpak protectionisme
- Europese dienstenmarkt moet daadwerkelijk open worden
- Afspraken consumentenbescherming nakomen
- Internationale machtsconcentraties aanpakken
- Eigen Europees satellietnetwerk
- Belemmeringen spoorvervoer en luchtvaart aanpakken

Bij het bevorderen van economische groei en werkgelegenheid speelt de EU een belangrijke rol. De interne markt is op economisch terrein het belangrijkste dat de Europese Unie

tot stand heeft gebracht. Er moet echter nog veel worden verbeterd. 50PLUS wil zichtbare resultaten op economisch gebied. Dat kan worden bereikt door het aanpakken van protectionisme op de markten van de lidstaten. Het wegnemen van oneerlijke en onnodige belemmeringen leidt tot meer concurrentie, betere producten en diensten voor de consument en daardoor tot meer groei.

De digitale markt en de Europese dienstenmarkt moeten echt open worden. Diensten maken 70 procent uit van de economische activiteit in de EU. Er zijn nu nog 5.000 beschermde beroepen in de EU. Daar moet een einde aan komen. Uitzonderingen kunnen gelden als veiligheid, gezondheid en consumentenbescherming aan de orde zijn.

Beroepsgroepen als architecten en notarissen hebben geen nationale bescherming nodig. Elke kleine ondernemer in Europa moet via het internet elders in de Unie zijn goederen en diensten kunnen verkopen zonder dat administratieve hindernissen hem dit onmogelijk maken.

50PLUS wil dat in Europa de hand wordt gehouden aan de afspraken voor consumentenbescherming. Een Europese markt voor telecom moet bel- en internetkosten overal gelijkstellen en de kwaliteit verbeteren en de streamdiensten in de hele EU hetzelfde aanbod hebben.

De Europese Unie moet krachtadig doorgaan met het aanpakken van internationale machtsconcentraties, bijvoorbeeld van telecom- en internetbedrijven. Partijen als Google en Facebook zijn niet nationaal aan te pakken. Datzelfde geldt overigens ook voor tal van andere multinationals. 50PLUS bepleit snelle realisering van eigen Europese satellietnetwerken zoals Galileo, om een einde te maken aan de afhankelijkheid van Amerikaanse satellietssystemen.

Grote bedrijven moeten een minimumbelasting gaan betalen in elk EU-land waar ze actief zijn. Dit is een stap in het deels voorkomen van belastingontwijking. Bedrijven dragen zo gericht bij aan de lasten van het land van vestiging.

Binnen Europa valt nog veel te verbeteren als het gaat om vervoer.

Spoorwegsystemen sluiten niet of onvoldoende op elkaar aan en ook het luchtvaartverkeer ondervindt nog veel hinder van regelgeving en bepalingen uit het verleden. Aanpakken van die onnodige belemmeringen heeft voor 50PLUS prioriteit. Daarnaast wil 50PLUS bij het innovatiebeleid prioriteit voor het thema vervoer.

Werkgelegenheid

- Meer aandacht positie 50plussers
- Voor lonen gelden regels van het land waar men werkt
- Invoering tandembanen helpt jong en oud

De werkgelegenheid voor 50plussers verdient extra aandacht. 50PLUS is tegen elke vorm van leeftijdsdiscriminatie. De Europese Commissie heeft in haar werkprogramma de oplossing van de jeugdwerkloosheid als topprioriteit gesteld. 50PLUS wil dat er ook werkprogramma's ontwikkeld worden om de arbeidsmarktpositie van 50plussers binnen de Europese Unie te verbeteren, zowel van mensen in loondienst als van zelfstandigen. Daarvoor moet geld uit Europese fondsen komen.

De Europese Unie zorgt ervoor dat ondernemers en werknemers makkelijk in een andere Europese lidstaat aan de slag kunnen. Dit bevordert de werkgelegenheid, arbeidsmobiliteit en daarmee de economische groei. Dat mag echter niet leiden tot ongewenste situaties waarbij sprake is van oneerlijke concurrentie door verschillen in beloning.

Het internationaal wegvervoer is een goed voorbeeld. 50PLUS wil dat werknemers worden beloond volgens de regels van de landen waar ze werken. Verder wil 50PLUS dat de Europese Commissie de lidstaten stimuleert om het systeem van tandembanen in te voeren. Daarbij dragen 50plussers hun ervaring over aan jongeren waardoor beiden hun vaardigheden uitbreiden en werkloosheid onder oud en jong voorkomen wordt.

Handel

- In handelsakkoorden aandacht voor duurzaamheid, mens en dier en voedselveiligheid
- Open en eerlijk arbitragesysteem in handelsakkoorden
- Meer nationale controle op handelsakkoorden

De EU is verantwoordelijk voor het afsluiten van handelsakkoorden. Dat zijn bindende afspraken die de EU sluit met derde landen, handelsblokken of internationale organisaties. Doel is het bevorderen van vrije handel door het opheffen van handelsbarrières en invoerheffingen. 50PLUS zal zich in het Europees Parlement kritisch opstellen als het gaat om handelsakkoorden. Naast de toetsing van de effecten op ouderen zal 50PLUS er ook op toezien dat de akkoorden voldoende aandacht hebben voor zaken als duurzaamheid, mensenrechten (geen kinderarbeid), voedselveiligheid en dierenwelzijn. Verder zal 50PLUS tegen akkoorden stemmen die

buitenlandse investeerders de mogelijkheid bieden om staten aan te klagen buiten de nationale rechterlijke macht om (ISDS). In de plaats daarvan wil 50PLUS een eerlijk en transparant arbitragesysteem. Nationale parlementen moeten meer betrokken worden bij het opstellen van Europese handelsakkoorden die ook voor hen van belang zijn.

Financieel beleid

- Geen verhoging van de EU-begroting
- Minder geld voor landbouw en rijke regio's

De EU-lidstaten zijn gebonden aan het Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor 2021-2027. De Europese Commissie zegt te streven naar minder bureaucratie en meer flexibiliteit, maar het budget belooft momenteel € 1.074 miljard, een stijging ten opzichte van het vorige MFK (2014-2020).

Het is prima om meer geld uit te trekken voor zaken als veiligheid, migratiebeheer, innovatie, onderzoek, digitale transformatie, klimaatmaatregelen en duurzaamheid.

Maar dan moet er wel op andere zaken worden bezuinigd en behoort het gebruik van de middelen opnieuw geprioriteerd te worden. Dat kan heel goed bij de landbouwsubsidies om meer nadruk te leggen op milieuvriendelijke landbouwpraktijken en duurzaamheid. De regionale ontwikkelingsfondsen en structuurfondsen kunnen worden herzien om de nadruk te verleggen naar gebieden met grotere behoeften aan economische ontwikkeling en sociale cohesie.

Euro

- Geen directe Europese belastingen
- Harmonisering algemene belastingregels
- Euro-obligaties alleen bij hoge uitzondering
- Terughouden over digitale euro

50PLUS is voor een stabiele en waardevaste Euro. De Euro draagt bij aan een stabiele Europese economie waarbij er geen kostbare veranderingen in de waarde van nationale munten meer zijn en ook geen wisselkosten. De Europese Centrale Bank (ECB) speelt in het monetaire beleid een leidende rol. 50PLUS wil onderzoek naar de mogelijkheid om het mandaat van de bank uit te breiden waardoor ze niet alleen bij prijsstabiliteit, maar ook bij economische groei de vinger aan de pols kan houden. Lidstaten die zich niet houden aan afspraken over het stabiliteitspact en economisch beleid moeten geen aanspraak meer kunnen maken op hulpprogramma's.

Om het Europese beleid te kunnen financieren is geen directe Europese belasting nodig.

Nieuwe plannen van de Europese Commissie voor het invoeren van Europese belastingen wijst 50PLUS daarom af. Belasting heffen doen landen zelf. Dat is geen zaak van de EU. Wel staat 50PLUS positief tegenover verdere harmonisering van algemene regelgeving op fiscaal gebied, waarbij de lidstaten zelf de details invullen. 50PLUS heeft oog voor het moderniseren van de bestaande systematiek van afdrachten, zodat er minder naheffingen en correcties nodig zijn.

50PLUS is kritisch over de invoering van euro-obligaties. Als lidstaten zich houden aan de afspraken binnen de eurozone is er meer dan voldoende fiscale speelruimte en leencapaciteit om economische crises te bezweren. Slechts bij uitzonderlijke projecten waar geen andere financiering mogelijk is willen we het toestaan. Als banken in de problemen komen moeten als eerste de houders van aandelen en obligaties de klappen opvangen. 50PLUS ondersteunt het behoud van het gebruik van geldbiljetten en munten (chartaal) omdat dit belangrijk is voor financiële inclusie en privacy.

- **Milieubeleid en Duurzaamheid**

- CO2 reductie met 55% in 2030
- Europese duurzaamheidsheffing op vliegtickets
- Strengere controle op naleven milieuregels
- Overal dezelfde normen en waarden voor het milieu

Milieuoverlast en duurzaamheid zijn onderwerpen bij uitstek die op een Europese aanpak vragen. Een groot deel van de Nederlandse milieuwetgeving is al afgeleid van Europese richtlijnen. Milieuoverlast (lucht, water, bodem) trekt zich niets van landsgrenzen aan.

Klimaatverandering is een serieuze bedreiging voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen. Duurzaamheid moet ons en hun welzijn en welvaart veilig stellen

Om daadwerkelijk tot een duurzame wereld te komen is internationale aanpak noodzakelijk.

Het Klimaatakkoord van Parijs is voor 50PLUS de basis voor een Europese aanpak op het gebied van duurzaamheid en milieu, maar de actualiteit vraagt om een scherpere doelstelling. Voor 50PLUS ligt die op een CO2-reductie van 55 procent in 2030.

50PLUS is voor een streng Europees milieubeleid. De uitstoot van CO2 moet fors omlaag. 50PLUS wil een Europese duurzaamheidstoeslag op vliegtickets. De opbrengst moet worden gebruikt voor natuurherstel. Europees milieubeleid helpt

Nederland schoon en milieuvriendelijk te krijgen zonder oneerlijke concurrentie met andere lidstaten.

Daarom staat 50PLUS er op dat dit Europees milieubeleid nauwgezet wordt toegepast in alle Europese lidstaten. Als in één land veel strengere milieueisen zouden gelden dan in andere lidstaten, zouden bedrijven in dat 'strengere' land benadeeld worden ten opzichte van concurrenten in het buitenland. Omgekeerd geldt dat bedrijven in een land dat soepele milieuregels hanteert, in het voordeel zouden zijn tegenover producenten in andere lidstaten. Lidstaten die zich niet aan de overeengekomen afspraken op het gebied van milieu en duurzaamheid houden, moeten daarvoor worden bestraft.

Een van de voorbeelden die een Europees CO₂ reductie beleid bemoeilijken is het volgende: Als vervuilende industrie in een land wordt gesloten om deze zelfde industrie te vergroten in een land waar deze industrie voor de zelfde productie minder CO₂ nodig heeft, dan moeten landen ook de CO₂ rechten kunnen verhandelen.

Bijvoorbeeld. Een raffinaderij in Nederland produceert op een wijze waarbij er beperkt CO₂ vrijkomt. De oliemaatschappij sluit vervolgens een raffinaderij in Oost Europa die zeer vervuilend was en brengt de productie over naar Nederland. Dan gaat Nederland de doelstellingen van het verdrag van Parijs niet halen, terwijl de Europese CO₂ reductie wordt verminderd. 50PLUS wil dat voor dit soort zaken een afdoende Europese oplossing wordt gevonden.

Tegelijkertijd moet de Europese Unie zich ervoor inzetten dat Europese normen en maximumwaarden op milieugebied internationaal de standaard worden om te voorkomen dat de Europese industrie een ernstig concurrentienadeel ondervindt ten opzichte van landen of werelddelen waar minder strenge normen gelden. Dus geldt ook daar het uitgangspunt dat er op de Europese markt geen ruimte is voor producten uit andere landen die niet aan de EU-eisen voldoen.

Energietransitie

- Een Europese energiemarkt
- Europese gasgarantie zolang er nog onvoldoende betaalbare alternatieven zijn
- Meer geld voor experimenten met nieuwe energiebronnen
- Gasleidingnetwerken in stand houden voor bv. waterstof

Er moet een Europese markt voor energie komen waardoor wij minder energieafhankelijk zijn van Rusland en andere grote niet-Europese leveranciers. Om dat te bereiken is het noodzakelijk om duurzame en veilig opgewekte energie met zon, water, licht en wind te stimuleren. Te denken valt aan windparken in de Noordzee met

aandacht voor de belangen van vissers en de visstand en het opzetten van geconcentreerde zonnekrachtcentrales in het Middellandse Zee gebied. Daarnaast moet het gebruik van zonne-energie fors worden gestimuleerd. Doelstelling is het beperken en in de verdere toekomst uitbannen van het gebruik van fossiele brandstoffen.

Dit moet wel betaalbaar zijn voor de burgers en bedrijven. Daarom moet er binnen de EU zolang dit niet het geval is, een 'gasgarantie' gelden. De leidingnetwerken moeten daarvoor in stand worden gehouden. De afspraken over het Groningse gasveld blijven hier buiten.

50PLUS wil een actieve inzet van de Europese Unie als het gaat om het experimenteren met en ontwikkelen van nieuwe energiebronnen zoals kernfusie en waterstof. Daarbij moet de nadruk liggen op het verder verleggen van technologische grenzen. De kosten daarvan gaan de mogelijkheden van andere, met name kleine lidstaten vaak te boven. In de Noordzee moeten meer windparken komen voor het omzetten van elektriciteit in waterstof. Dit kan worden verspreid door leidingen, die nu worden gebruikt voor gas en elektriciteit.

Windparken moet dusdanig ver van de kust worden gebouwd dat er geen sprake is van zichthinder. Landen of hun inwoners moeten naar behoefte kunnen afnemen en terug leveren als het gaat om stroom die ze bijvoorbeeld via wind- of zonne-energie hebben opgewekt zonder hiervoor te moeten betalen (salderingsregeling).

50PLUS is positief over kernenergie maar de toepassing hoort een afweging van de landen te zijn. De verbruikers de belastingbetaler moeten niet opdraaien voor de eventueel hoge kosten die nieuwe centrales.

Natura 2000

50PLUS staat voor een krachtige verdere uitvoering van het project Natura 2000. Daarbij is tussentijdse evaluatie nodig om te bekijken of niet onbedoeld effecten worden bereikt die voor bepaalde gebieden nadelig uitpakken, zoals nu het geval in Nederland is bij de stikstof problematiek.

4 Beschermen van de gezondheid van de burger

Zorg en gezondheid

- Strenge voorwaarden voor markttoegang en prijs van medicijnen
- Meer geld voor het fabriceren van medicijnen in Europa
- Nultarief BTW voor groente, fruit en brood

Zorg kan goedkoper door samenwerking en afstemming in Europa. Door een Europese markt voor zorg en gezondheid wordt het gemakkelijker om ook over de grens zorg en medische behandelingen, te ontvangen. Europa draagt bij aan innovatie, ontwikkeling en productie van nieuwe medicijnen, medische apparaten en producten, waardoor mensen de zorg kunnen krijgen waar ze recht op hebben en soms nog goedkoper ook. 50PLUS staat ook in Europees verband zeer kritisch tegen verdere uitbreiding van de marktwerking in de zorg.

Om kwaliteit van zorg binnen de Europese Unie te kunnen waarborgen zouden Europese kwaliteitscriteria kunnen worden gesteld. 50PLUS zet zich in om alle soorten van onderzoek te stimuleren binnen Europa die de gezondheid en kwaliteit van leven van de ouder wordende mensen kunnen verbeteren.

Ongeveer de helft van de nieuwe geneesmiddelen is ontwikkeld met behulp van publieke financiering, dat wil zeggen: ons belastinggeld. De Europese burgers moeten daar ook van profiteren. Daarom moet de EU voorwaarden stellen aan de toegankelijkheid en prijs van medicijnen die met behulp van publiek geld ontwikkeld zijn. Daarom wil 50PLUS dat er duidelijkheid komt over de ontwikkelkosten en de vaststelling van prijzen van medicijnen op de Europese markt.

Gezamenlijke inkoop op Europees niveau kan daarbij een positieve rol spelen. Bij toelating tot de markt moeten nieuwe medicijnen niet alleen voldoen aan voorwaarden van kwaliteit, veiligheid en effectiviteit, maar ook voorzien in een medische behoefte, op basis van onafhankelijk onderzoek. Daarbij wil 50PLUS vooral aandacht voor medicijnen tegen ouderdomsziekten.

Ongezonder voedsel verhoogt de kosten voor de gezondheidszorg op latere leeftijd. De Europese Unie moet daarom veel meer aandacht besteden aan preventie en informatie. Daarbij krijgt het onderwijs extra aandacht. 50PLUS wil een nultarief voor BTW op zaken als groente, fruit en brood. 50PLUS wil dat er in Europa een goed waarschuwingssysteem komt

voor levensmiddelen met teveel suiker, zout of vet. Verder pleit 50PLUS naast scherp toezicht op voedselveiligheid ook voor beleid dat de productie van gezond voedsel en het consumeren daarvan stimuleert.

Andere onderwerpen

Meer Europese Unie voor minder geld

- Invloedrijke Eurocommissaris voor vergrijzingsbeleid
- Minder onnodige Europese agentschappen

- Schrappen van Straatsburg als vergaderplek voor het Europees Parlement.

50PLUS wil dat er een Eurocommissaris voor vergrijzingsproblematiek komt die alle Europese wetgeving en andere vormen van beleid toetst op de consequenties van en voor de vergrijzing nu en in de toekomst.

Er kan in Europa nog heel wat bezuinigd worden. Allereerst door Straatsburg te schrappen als vergaderlocatie voor het Europees Parlement. Het moet afgelopen zijn met de onzinnige, kostbare en tijdrovende maandelijkse verhuizing van Brussel naar Straatsburg. Omdat Frankrijk vasthoudt aan Straatsburg zal 50PLUS in het Europees Parlement een initiatiefvoorstel indienen om het voor parlementariërs die niet naar Straatsburg willen, mogelijk te maken digitaal te debatteren en te stemmen en vanuit Brussel.

Verder moet er een einde komen aan het steeds weer optuigen van nieuwe Europese agentschappen voor zaken waar de Europese Unie niet over gaat, zoals de arbeidsmarkt.

Bestaande agentschappen en comités moeten worden getoetst op hun prestaties, gekoppeld aan de vraag of ze moeten blijven bestaan. Agentschappen die zich niet richten op Europese kerntaken, kunnen hun deuren sluiten.

Een fors deel van het budget van de EU gaat naar de structuurfondsen (cohesiebeleid). Er gaat echter nog veel te veel geld naar overbodige projecten en naar regio's die het geld niet echt nodig hebben. 50PLUS wil dat die cohesiegelden alleen nog gebruikt worden voor de minst welvarende regio's in de EU.

Onderwijs, kennis- en innovatie

- Meer aandacht voor wederzijdse erkenning diploma's en certificaten
- Meer geld voor kennis en innovatie

Onderwijs is en blijft een zaak voor de lidstaten, maar de Europese Unie kan wel een aanvullende rol spelen. Europese programma's zoals Erasmus maken het voor studenten mogelijk (een deel van) hun studie aan een buitenlandse universiteit te volgen. Goed opgeleide jongeren met buitenlandervaring en talenkennis vinden sneller een baan, in eigen land of elders in Europa.

50PLUS vindt het een goede zaak dat Erasmus verder wordt uitgebreid en zal zich inzetten voor verdere versterking van dit project, met name gericht op opleidingen beneden universitair niveau. Op het gebied van wederzijdse erkenning van vakdiploma's en ervaringscertificaten dient de Europese Unie een grotere rol te spelen.

In EU verband kan en moet meer gedaan worden aan het stimuleren van kennis en innovatie. Het al bestaande kennis- en innovatiebeleid moet worden doorontwikkeld. Dit is van cruciaal belang voor de concurrentiepositie en het behoud van werkgelegenheid in de Europese Unie. 50PLUS zal zich ervoor inzetten dat het topsectoren beleid dat in Nederland vorm krijgt, ook in EU-verband wordt uitgewerkt. De wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties wordt weliswaar gegarandeerd door Europese wetgeving, maar de toepassing in de lidstaten laat te wensen over. Daar moet verbetering in komen.

50PLUS gaat bekijken welke mogelijkheden er zijn om in Europees verband aanpak van laaggeletterdheid te versterken. Daarnaast moeten middelen worden vrijgemaakt om senioren meer mogelijkheden te geven om mee te komen in de wereld van de digitale communicatie.

Dat versterkt hun positie op de arbeidsmarkt en biedt hen ook na pensionering meer mogelijkheden om nog volop maatschappelijk mee te doen. 50PLUS zal bepleiten hiervoor middelen uit het Europees Sociaal Fonds vrij te maken.

Landbouw en Platteland

- Meer steun voor biologische landbouw i.p.v. grootschalige en industriële landbouw
- Meer aandacht voor het platteland

50PLUS wil dat er niet meer subsidie naar Europese boeren gaat dan strikt nodig is en aanzienlijk minder dan nu het geval is. Het gegarandeerd inkomenssubsidiebeleid heeft tot excessen in productie geleid. Daardoor produceren boeren vaak meer voedsel dan nodig is. Landbouwsubsidies moeten worden gericht op innovatie en duurzaamheid. 50PLUS wil geld

vrijmaken ter stimulering van ontwikkeling en productie van voedsel dat aantoonbaar een preventieve werking op de volksgezondheid heeft. Dit betekent het bevorderen van biologische landbouwmethoden met een focus op natuurlijke processen, biodiversiteit en milieuvriendelijkheid, in plaats van intensieve, grootschalige landbouwpraktijken die vaak afhankelijk zijn van synthetische chemicaliën en monocultuur.

Een ander deel van de subsidies moet worden gebruikt voor ontwikkeling van het platteland. In 2025 is 50% of meer van de Europeanen 50PLUS en zal meer dan 20% van de Europeanen 65 jaar of ouder zijn. Ook neemt het aantal 80plussers snel toe. Door de vergrijzing en het vertrek van jongeren naar de steden, verdwijnen er in Nederland op het platteland veel noodzakelijke voorzieningen zoals winkels. 50PLUS wil dat een deel van het Europese landbouwgeld naar plattelandsvoorzieningen gaat,

zodat deze op peil blijven. Zo kan worden voorkomen dat complete dorpen verdwijnen en kan bereikt worden dat de leefbaarheid in stand blijft.

Cultuur

- Bescherming waardevolle nationale culturen
- Aantasting vrijheid van meningsuiting hard aanpakken
- Bescherming van sociale media

Europa is een continent met een ongekennde veelheid aan talen en culturen. Die diversiteit moet bewaard blijven. De Europese Unie heeft als taak de ontplooiing van de culturen van de diverse lidstaten te stimuleren en tegelijkertijd het gemeenschappelijk cultureel erfgoed te benadrukken. Waardevolle nationale culturen verdienen bescherming.

Culturele sectoren zijn in de EU belangrijke bronnen van inkomsten en werkgelegenheid.

Er werken ongeveer acht en een half miljoen mensen in deze sectoren.

Om de mogelijkheid elkaars cultuur beter te leren kennen wil 50PLUS invoering van een Europese cultuurpas. Die pas geeft recht op de in het desbetreffende land geldende korting op de toegang tot culturele en belangrijke maatschappelijke instellingen.

De Europese Commissie wil in de komende jaren vooral werk maken van de samenwerking tussen de culturele sector en de media. Voor 50PLUS heeft steun aan media prioriteit. In steeds meer landen proberen overheden media onder controle te krijgen. Dat is funest voor de vrijheid van meningsuiting die een belangrijke grondslag vormt voor onze democratie.

50PLUS wil dat de Europese Unie krachtig optreedt tegen landen die bezig zijn de vrije pers mond dood te maken.

Op het gebied van sociale media moet de EU strengere regels instellen om onze kinderen te beschermen. Onder andere zou de anonimiteit op sociale media moeten worden verboden, want zo dwing je verantwoordelijkheid af. Ook moet de EU sociale mediaplatforms verplichten om jonge kinderen te beschermen tegen ongeschikte inhoud en nepnieuws actief bestrijden.

EU-Wetgeving

- Stoppen met richtlijnen, alleen nog wetgeving

- Geen aantasting van vetorecht lidstaten

De Europese Unie is er voor de lidstaten. Zij bepalen met elkaar wat er in de Europese Unie wel en niet gebeurt en niet de Europese Commissie. 50PLUS wil dat de rol van de Commissie beperkt blijft tot het uitvoerend orgaan van wat de lidstaten samen hebben besloten. Het Europees Parlement moet meer zeggenschap krijgen op alle beleidsterreinen, inclusief de begroting. De ontwikkeling naar de afschaffing van het vetorecht voor lidstaten bij belangrijke beslissingen moet worden stopgezet. Het vetorecht moet blijven bestaan.

Het moet afgelopen zijn met de stroom van richtlijnen die de Europese Commissie over de lidstaten stort. Voortaan moet de Commissie zich beperken tot direct werkende wetgeving. De Europese Unie is er niet voor de details, maar voor de hoofdlijnen.

50PLUS wil invoering van een systeem van kort geding binnen het Europese Hof van Justitie. De huidige werkwijze leidt vaak tot zeer langdurige en daardoor frustrerende procedures.

De besluitvorming binnen de Europese Unie moet veel beter te volgen zijn voor de inwoners van de EU-landen. 50PLUS heeft samen met andere partijen in het Nederlandse parlement het initiatief genomen om meer transparantie te regelen. Dat is inmiddels door vrijwel alle EU-parlementen overgenomen. Ook binnen het Europees parlement gaat 50PLUS zich daar hard voor maken.

Uitbreiding

- Voorlopig geen uitbreiding van de EU
- Verbreden samenwerking in BeNeLux verband

50PLUS vindt een Europese Unie met de huidige lidstaten voorlopig genoeg. Het mag niet meer voorkomen dat landen die nog niet klaar zijn voor het lidmaatschap, toch worden toegelaten in de hoop dat ze gaandeweg aan alle criteria gaan voldoen. De

Europese Unie is in haar huidige omvang als organisatie niet klaar voor verdere uitbreiding. Het onvoldoende functioneren van de EU wordt steeds weer duidelijk als er Europees moet worden opgetreden, bijvoorbeeld bij de aanpak van immigratiestromen of financiële crisissituaties. De EU moet snel en uniform namens alle lidstaten kan optreden, kan over verdere uitbreiding met solide, stabiele en democratische landen worden nagedacht.

50PLUS is wel voorstander van het verder verbreden van de samenwerking in de BeNeLux met als mogelijk resultaat een (con-)federatie tussen de BeNeLux lidstaten. Nederland hoort tot de 20 grootste economieën in de wereld. Zeker in BeNeLux-verband zoude wij voor de G2 moeten worden uitgenodigd.

Aanpak van 'lakse' landen

- Harde sancties tegen landen die afspraken en regels negeren
- Jaarlijkse verantwoording besteding EU-gelden door lidstaten

In de afgelopen jaren is in toenemende mate duidelijk geworden dat de Europese Unie lidstaten kent die zich niets aantrekken van samen gemaakte afspraken. Dat is duidelijk geworden bij de opvang van migranten, maar ook bij maatregelen in landen die op gespannen voet staan met wat er binnen de EU is afgesproken over democratie en rechtsstaat.

50PLUS wil dat landen die zich niet aan afspraken houden, daarvoor worden gestraft. Dat kan door te korten op voor die landen bestemd fondsen, maar ook door hen binnen de EU stemrecht te ontnemen.

De Europese Unie moet strenger optreden tegen verboden staatssteun die overheden verstrekken aan bedrijven of andere privaatrechtelijke organisaties. 50PLUS vindt dat landen die zich schuldig maken aan dit soort praktijken in de toekomst niet op Europese steun hoeven te rekenen als ze in de problemen komen. Wie niet in staat of bereid is om de zaken in eigen huis op orde te brengen, hoeft niet voor hulp aan het Europese loket aan te kloppen.

Elke lidstaat moet jaarlijks laten zien dat EU-gelden in eigen land op de juiste manier zijn besteed. Als ze dat niet kunnen, dan krijgen ze minder geld uit Europese fondsen.